

ЧАСТОТА ВИНИКНЕННЯ, ПОШИРЕНІСТЬ ВТОРИННИХ ЧАСТКОВИХ АДЕНТІЙ ТА ЗУБОЩЕЛЕПНИХ ДЕФОРМАЦІЙ У ОСІБ МОЛОДОГО ВІКУ

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

Актуальність. Слід відзначити, що розповсюдженість дефектів зубних рядів серед населення України сягає значних показників. Достатньо актуальною на сьогодні є проблема наявності вторинних часткових адентій серед осіб молодого віку. Згідно з результатами проведених досліджень, кількість осіб молодого віку з вторинними частковими адентіями складає 25–50 % [1,4].

Необхідно також зауважити, що часткова відсутність зубів може бути причиною розвитку вторинних зубощелепних деформацій та призводити до зниження висоти прикусу [2,3].

Розвиток вторинних зубощелепних деформацій є одним із проявів, що досить часто зустрічається при порушенні цілісності зубних рядів, при чому з такою закономірністю, що частота виникнення деформацій зростає відповідно до часу існування дефектів зубних рядів [5]. Такі порушення призводять до зниження тону м'язів, зміни положення елементів скронево-нижньощелепних суглобів та перебудови всієї зубощелепної системи.

На нашу думку сьогодні не надають належної уваги питанням вивчення частоти виникнення та поширеності вторинних часткових адентій, їх ранньої діагностики та ортопедичного лікування таких дефектів для профілактики виникнення вторинних зубощелепних деформацій.

Метою нашого дослідження є вивчення частоти виникнення та поширеності вторинних часткових адентій у осіб молодого віку, а також підвищення ефективності діагностики та ортопедичного лікування пацієнтів з вторинною

частковою адентією за допомогою адгезивних мостоподібних протезів.

Матеріали та методи. Обстеження пацієнтів та їх лікування проводили на базі кафедри ортопедичної стоматології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова. Для досягнення поставлених у роботі мети та завдань нами проведено обстеження 150 студентів віком 17–22 років для визначення частоти виникнення та поширеності вторинних часткових адентій. Серед обстежених виявили 50 осіб з частковими дефектами зубних рядів. На діагностичних моделях проведено аналіз та визначення параметрів дефектів зубних рядів у 50 студентів. З них у 20 студентів нами виявлено вторинні зубощелепні деформації та проведений їх аналіз. 25 студентам з вторинною частковою адентією проводилось ортопедичне лікування з використанням адгезивних мостоподібних протезів. 20 студентам з вторинними деформаціями спочатку було проведено ортодонтичну підготовку з подальшим ортопедичним лікуванням з використанням адгезивних мостоподібних протезів.

Під час обстеження оцінювали зовнішній вигляд студентів, визначали пропорційність та симетричність обличчя, проводили обстеження зубів та зубних рядів, пальпаторно досліджували скронево-нижньощелепні суглоби. При проведенні обстеження також визначали вид прикусу, топографію та протяжність дефектів зубних рядів, визначали центральну оклюзію та оцінювали функціональний стан зубів-антагоністів.

Ортопедичне лікування з використанням адгезивних мосто-

подібних протезів здійснювали загальновідомим способом. Окрім відновлення цілісності зубних рядів ортопедичне лікування виконує функцію профілактики виникнення вторинних зубощелепних деформацій.

Результати дослідження. Нами встановлено, що із 150 обстежених студентів у віці 17–22 років у 33,3 % виявлені часткові дефекти зубних рядів, що є підтвердженням їх високої поширеності серед молодих осіб. Аналіз топографії дефектів зубних рядів дозволяє стверджувати, що частота виникнення дефектів зубних рядів на верхній щелепі складає 35 % випадків, на нижній щелепі 60 %, поєднаних на верхній та нижній 5 %. Структура дефектів зубних рядів за топографією згідно з класифікацією Кенеді розподілялась наступним чином: дефекти I класу — 12 %, II класу — 16 %, III класу — 66 %, IV класу — 6 %.

Нами відібрано та обстежено 50 студентів з частковими дефектами зубних рядів, з яких у 20 осіб були виявлені ускладнення у вигляді вторинних зубощелепних деформацій. На основі аналізу виявлених деформацій було встановлено, що деформації в горизонтальній площині складали 40 %, у вертикальній 55 %, а комбіновані варіанти зустрічалися у 15 % осіб. Було здійснене профілактичне лікування 30 осіб з дефектами зубних рядів без деформацій адгезивними мостоподібними протезами. 20 студентам з зубощелепними деформаціями провели ортодонтичне лікування для нормалізації оклюзії з подальшим заміщенням часткових дефектів зубних рядів адгезивними мостоподібними протезами.

Обговорення результатів. На основі результатів клінічного об-

стеження хворих та додаткових методів дослідження нами вивчені поширеність та топографія часткових дефектів зубних рядів серед осіб молодого віку.

З'ясовано, що частота вторинних часткових адентій серед осіб

молодого віку складає 33,3 %, при чому дефекти зубних рядів на верхній щелепі складають 35 %, на нижній щелепі 60 %, поєднані на верхній і нижній щелепах 5 %. З числа обстежених 40 % від кількості осіб з частковими дефектами

мають вторинні зубощелепні деформації, при чому 40 % деформацій в горизонтальній площині, 55 % у вертикальній, а 15 % мають змішаний характер.

Висновки.

1. Поширеність вторинних часткових адентій серед обстежених 150 студентів ВНМУ у віці 17–22 років складає 33,3 %.

2. За результатами вивчення топографічних особливостей часткових адентій зубних рядів адентії верхнього зубного ряду спостерігали у 35 % осіб, частота адентій нижнього зубного ряду виявлена у 60 % осіб, поєднані часткові адентії верхнього та нижнього зубних рядів склали 5 %.

3. Частота виникнення зубощелепних деформацій складала 40 % від числа обстежених з частковими дефектами зубних рядів. З них 40 % деформацій у горизонтальній площині, 55 % у вертикальній, а 15 % мали змішаний характер.

4. Ортопедичне лікування адгезивними мостоподібними протезами дозволяє відновити цілісність зубного ряду та забезпечити профілактику виникнення вторинних зубощелепних деформацій.

Література

1. Заблоцький Я.В., Дидик Н.М. Поширеність та структура дефектів зубних рядів у населення м. Львова та Львівської області // Вісник стоматології. — 2005. — № 4. — с. 77–87.

2. Лабунец В.А. Потребность, обеспеченность и нуждаемость взрослого городского населения Украины в стоматологической ортопедической помощи // Вісник стоматології. — 2000. — № 1. — с. 48–49.

3. Лабунец В.А. Потреба та рівень забезпеченості дорослого міського населення України в стоматологічній ортопедичній допомозі // Матеріали I (VIII)

з'їзду Асоціації стоматологів України. — К.: Книга плюс, 1999. — с.37–38.

4. Дорубець А.Д., Король М.Д., Коробейніков Л.С. Поширеність дефектів зубних рядів та потреба у відновленні їх безперервності // Український стоматологічний альманах. — 2007. — № 1. — С. 55–57.

5. Опанасюк Ю.В. Клініко-експериментальне обґрунтування раціональних методів протезування незнімними конструкціями зубних протезів: Автореф. Дис. ...к. мед. н.: 14.01.22/Українська медична стоматологічна академія. — Полтава, 1999. — 19 с.

Стаття надійшла
8.06.2010 р.

Резюме

Вданной работе представлены результаты изучения распространенности вторичных частичных адентий среди 150 студентов Винницкого национального медицинского университета в возрасте 17–22 лет. Установлено, что 33,3 % обследованных имеют частичные дефекты зубных рядов, которые в 40 % случаев сочетаны с зубочелюстными деформациями. Определена необходимость ранней диагностики и целесообразность лечения вторичных частичных адентий с использованием адгезивных мостовидных протезов. Указанное лечение кроме восстановления целостности зубных рядов обеспечивает профилактику возникновения вторичных зубочелюстных деформаций.

Ключевые слова: распространенность адентий, вторичные деформации, адгезивные протезы, профилактика.

Summary

The results of studying of the prevalence of secondary partial adentia among 150 students of Vinnitsa national medical university at the age of 17–22 are presented in the given work. It is determined that 33.3 % of the examined have partial dentition defects combined with maxillo-dental deformations in 40 % of cases. The necessity of well-timed diagnostics and the expediency of the treatment of secondary partial adentia with the use of adhesive bridges are substantiated. The mentioned treatment method provides dentition restoration as well as the prevention of secondary maxillo-dental deformations development.

Key words: adentia prevalence, secondary deformations, adhesive bridges, prevention.